

দুৰ্গোৎসৱ

— জিতুমণি পাঠক

বেলবৰণৰ সন্ধিয়া

আজি ষষ্ঠী। দুৰ্গা দেৱীক ধৰালৈ আদৰি অনাৰ আয়োজন চলিছে সকলোতে। বামুণপাৰাৰ ক্ষীৰোদ ভাগৱতীহঁতৰ পৰিয়ালটোত ওখল-মাখল। অতীজৰে পৰা এই পৰিয়ালটোত নিজকৈ দুৰ্গা দেৱীৰ পূজা-অৰ্চনা কৰাৰ পৰম্পৰা চলি আহিছে। ভাগৱতী পৰিয়ালৰে সুন্দৰী, উচ্চ শিক্ষিতা বোৱাৰী নবনীতাৰ দুচকুত এক বিষাদৰ ৰেশ। বেলকনীৰ আন্ধাৰ চুকটোত বহি তাই বাস্তাটোৰ সিপাৰে গিৰীয়েকৰ ঘৰত চলি থকা দুৰ্গা দেৱীক আদৰাৰ ব্যস্ততাকণক চাই আছে। তাইবো মন যায় নিজকে গৈ সেই ব্যস্ততামণিৰ মাজত বিলীন কৰি দিবলৈ। কিন্তু তাই নোৱাৰে। সেই ঘৰলৈ যাবলৈ তাইৰ অধিকাৰ নাই। তাই বুজে তাইক আদৰিবলৈ তাত কোনো ৰৈ নাথাকে। কাৰণ তাই তেওঁলোকৰ জাতত নিমিলে। তাই এজনী নীহকুলীয়া কেৱৰ্ত ঘৰৰ ছোৱালী।

সপ্তমীৰ সুখ, অষ্টমীৰ দুখ

সপ্তমীৰ দিনাখনে বাইদেউকে ৰঙীন ফুটফুটীয়া ফ্ৰকটো শ্যামলীৰ হাতত তুলি দি কৈছিল— 'ল', তোৰ ভিনদেউৰে তোলৈ এইটো কিনিছে। আঠশ টকা দি। তাইৰ চকু দুটা ডাঙৰ ডাঙৰ হৈ গৈছিল। ইমান দামী কাপোৰ তাই জীৱনত কেতিয়াও পিন্ধি পোৱা নাই। পিন্ধাৰ কল্পনাও কৰা নাই। বনকৰা ছোৱালী এজনীয়ে তেনে সপোন কেতিয়াও নেদেখে। সিদিনাখন ৰাতি তাই বাৰে বাৰে ফ্ৰকটোকে উলিয়াই চাই থাকিল।

পিছৰ দিনাখন তাই ফ্ৰকটো পিন্ধি সাজি-কাছি ওলাল। বাইদেউক-ভিনদেউকৰ লগত পজা চাবলৈ যাব তাই। নতন ফ্ৰকটোৱে তাইৰ মনত এক উছাহৰ সৃষ্টি

কৰিছে। সেই সময়তে হাতত খেলনা পিস্তল আৰু বেলুন এটা লৈ তাই থকা ৰুমটোলৈ সোমাই আহিল উম্মন। সি এবাৰ তাইলৈ আৰু এবাৰ তাই পিন্ধি থকা ফ্ৰকটোলৈ চাই 'ছিঃ এইডাল কি পিন্ধিছ' বুলি তাইলৈ চোঁচা ল'লে। তাই বাধা দিব খুজিছিল যদিও সি পটকে আহি তাইৰ ডিঙিৰ ওচৰৰ পৰা কিবা এটা আঁজুৰি লৈ গ'ল। 'বান ফিফটি, ডেৰশ টকা'—হাতত থকা ষ্টিকাৰটো পঢ়ি সি হিঃ হিঃ কৈ হাঁহি উঠিল। তাৰ পাছত এইবাৰ নিজৰ চোলাটোলৈ দেখুৱাই ক'লে— 'এইটো দেখিছ? থ্ৰী থাউজেণ্ড। তিনি হেজাৰ টকা।'

নৱমীৰ পঠা ছাগলীটো

মাকে মানস কৰি থৈছিল তাৰ চাকৰি এটা হ'লেই গোসাঁনীলৈ উদ্দেশ্য কৰি পঠা ছাগলী এটা আগবঢ়াব। আচৰিত ধৰণে সি চাকৰিটো পাই গৈছিল। কাকো তোষামোদ নকৰাকৈ, এপইচাও খৰচ নকৰাকৈ। মাকে মানস কৰি থোৱাটো সিও জানে। নৱমী পূজাৰ দিনাখন-সিহঁতৰ কাষৰ গোসাঁনী থানখনত ম'হু ছাগলী, হাঁহ, পাৰ আদি বলি দিয়াৰ বিধান আছে। সেয়েহে সি নৱমীৰ দিনাখন পুৱাই গৈ থানখনৰ পূজাৰীজনক সিহঁতৰ ঘৰৰে পঠা ছাগলীটো দি থৈ আহিলগৈ। তাৰ মনটো তেতিয়াহে মুকলি মুকলি লাগিল। অহা সপ্তাহত সি চাকৰিত জইন কৰিব। বনৰক্ষীৰ। উভতিবৰ পৰত তাৰ লগত যোৱা ভতিজাটোৱে তাক সুধিলে— 'বনৰক্ষী মানে নো কি?'

'যিয়ে বনৰ গছ-গছনি, জীৱ-জন্তুবোৰক ৰক্ষা কৰে'—সি সহজভাৱে উত্তৰ দিলে। অনবৰত প্ৰশ্ন সুধিবলৈ উৎসুক হৈ থকা ভতিজাটোৱে আকৌ তাক সুধিলে— 'আমাৰ ছাগলীটোকো তুমি বাৰু তাত ৰক্ষা কৰিব দি আহিলা নেকি?'

বিজয়া দশমীৰ বিসৰ্জন

আই গোসাঁনীক বিসৰ্জন দি নদীৰ পানীত এক দীঘলীয়া সময়লৈ বুৰ মাৰি থাকিল সমৰেন্দ্ৰ হাজৰিকাই। তাৰ পাছত এবুকু পানীৰ মাজত থিয় দিয়েই গোসাঁনীলৈ আৰু এক দীঘলীয়া প্ৰণিপাত জনালে। নদীৰ পাৰত সমৰেন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ বাবে শুকান কাপোৰ লৈ ৰৈ আছিল ড্ৰাইভাৰ দীপু। হাজৰিকাই পাৰলৈ উঠিয়েই গাৰ তিতা কাপোৰবোৰ সলাই লৈ চিধাই গাড়ীত বহিলগৈ। ইয়াৰ পাছত ক'ত যাব লগা আছে দীপুৰ জনা আছে। সি ততাতৈয়াকৈ তেওঁৰ ভিজা কাপোৰখিনি পলিথিনৰ বেগটোত ভৰাই লৈ গাড়ীখন স্টাৰ্ট দিলে। গাড়ীখন চলাই থাকিল যদিও দীপুৰ মনটোক কিবা এক বিষাদে আঙুৰি ধৰিলে। পূজাৰ আনন্দৰ মাজত মজি থকা নিতাইৰ পৰিয়ালটোৱে চাগে নাজানে কিছু সময়ৰ পাছত তেওঁলোকৰ পৰিয়ালটোলৈ কিদৰে আঁউসীৰ অন্ধকাৰ নামি আহিব। নতুন ফেণ্টৰীটোৰ বাবে সমৰেন্দ্ৰ হাজৰিকাক নিতাইৰ মাটিখিনিৰ দৰকাৰ হৈছিল। টকা-পইচাৰ লোভ, বহুবাৰ ডাবি-ধমকি দিও নিতাইক কিন্তু তেওঁ মনাব পৰা নাছিল। গতিকে আজি শেষ হেস্ত-নেস্ত কৰিবলৈয়ে তেওঁ লগত নিজৰ গুণ্ডা বাহিনীটো লৈ নিতাইৰ ঘৰলৈ বুলি আগবাঢ়িছে। অতি নিষ্ঠুৰ এই সমৰেন্দ্ৰ হাজৰিকা নামৰ মানুহজন। টকাৰ বাবে যিকোনো কামেই কৰিব পাৰে। ভগৱানলৈ অৱশ্যে অশেষ ভক্তি হাজৰিকাৰ। প্ৰতিদিনেই অতি আন্তৰিকতাৰে ভগৱানলৈ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰে। ঘৰতে অতি সুন্দৰকৈ এটি মন্দিৰো সাজি লৈছে। ইয়াৰ লগে লগে হঠাত দীপুৰ দুচকুৰ আগলৈ অলপ আগতে অশেষ ভক্তিয়ে হাজৰিকাই আই গোসাঁনীক বিসৰ্জন দিয়াৰ ছবিখনো ভাই আহিল। কিন্তু তৎমুহূৰ্ততে কিবা এক ঘৃণা-অস্বস্তিয়ে তাক চুই গ'ল। তাৰ ভাব হ'ল এই ভক্তিভৰা বিসৰ্জনৰেইবা মূল্য কি যদি হৃদয়ত লুকাই থকা ক্ৰুৰতাক, স্বাৰ্থপৰতাক বিসৰ্জন দিব পৰা নাযায়।